ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

27 серпня 2026 р., протокол № 10

Голова Вченої ради

_____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія організації»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма «Менеджмент»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та бізнес-
адміністрування
25 серпня 2026 р., протокол № 2

В.о. завідувача кафедри

_____ Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

_____ Ольга ПАЩЕНКО

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
БУРАЧЕК Ігор

Житомир
2026 – 2027 н.р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

27 серпня 2026 р., протокол № 10

Голова Вченої ради

_____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія організації»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма «Менеджмент»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та бізнес-
адміністрування
25 серпня 2026 р., протокол № 2

В.о. завідувача кафедри
_____ Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми
_____ Ольга ПАЩЕНКО

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
БУРАЧЕК Ігор

Житомир
2026 – 2027 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія організації» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2026 р., протокол № 10.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма здобуття вищої освіти</td><td>заочна форма здобуття вищої освіти</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів 4</td><td>Галузь знань
07 «Управління та адміністрування»</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність
073 «Менеджмент»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 4</td><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>7-й</td><td>7-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти:
3 год</td><td rowspan="10">Освітній ступінь «бакалавр»</td><td>16 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>32 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>– год.</td><td>– год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>72 год.</td><td>78 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 40,0 % аудиторних занять, 60,0 % самостійної роботи;

для заочної форми здобуття вищої освіти − 13,3 % аудиторних занять, 86,7 % самостійної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Теорія організації» є формування сучасного системного управлінського мислення, знань концептуальних основ створення і функціонування організації в умовах ринку, практичних умінь і навичок в управлінні організаціями різних форм власності та різної правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах ринкових відносин.

Завданнями навчальної дисципліни є:

– забезпечення студентів знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які відбуваються у взаємодії із зовнішнім середовищем тощо;

– вивчення основних організаційних теорій;

– вивчення теоретико-методологічних засад створення й функціонування організацій;

– засвоєння основних методичних підходів аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організацій;

– набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів;

– набуття навичок трансформації, створення іміджу й культури організації.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та освітньо-професійною програмою «Менеджмент»:

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

СК 3. Здатність визначати перспективу розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проєктування.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички:* письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії організації та основні організаційні теорії і моделі

Тема 1. Методологічні засади теорії організації (ЗК5; ЗК9; СК4)

Сутність поняття «організація». Закони організації. Закони функціонування (статики) організації: закон композиції, закон пропорційності, закон найменших. Закони розвитку (динаміки) організації: закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження.

Принципи організації: принцип ланцюгового зв'язку; принцип інгресії; принцип підбору; принцип рухомої рівноваги; принцип слабкої ланки. Групування принципів. Етапи розвитку організації: зародження, зростання, зрілості, старіння. Збереження рівноваги організації та її цілісності.

Тема 2. Основні організаційні теорії й моделі (ЗК5; ЗК9; СК4; ПРН3)

Організаційні теорії: класична організаційна теорія; теорії організаційної поведінки; теорія інститутів та інституційних змін; популяційно-екологічна (еволюційна) теорія; тектологія О. Богданова; ноосфера В.І. Вернадського.

Еволюція теоретичних концепцій організації. Основні моделі організацій: органічна та механістична моделі. Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість.

Змістовий модуль 2. Організація як система та як соціум

Тема 3. Організація як система (ЗК4; ЗК9; ЗК10; СК4; СК12)

Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Сміт. Системність як загальна властивість матерії. Системний підхід (погляд). Стан системи, властивості системи, поведінка системи, дія, подія.

Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Атрибути зв'язку: спрямованість, сила, характер. Класифікація систем. Загальна класифікація: абстрактні системи; конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристики. Класифікація за ознаками: за походженням; за описом змінних; за способом управління; за типом операторів.

Аспекти організаційного порядку. Типологія організацій. Класифікація

організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональним ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепридатні організації; паразитичні організації).

Тема 4. Організація як соціум (ЗК4; ЗК5; ЗК9; ЗК10; СК3; СК4; СК12; ПРН3)

Соціальна організація і соціальна спільність. Людина як елемент соціальної системи. Активність і опірність соціальної організації. Загальні риси соціальної організації.

Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації. Механізми регулювання (регулятори) у соціальних системах: цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління), організаційний порядок.

Змістовий модуль 3. Організаційний процес та самоорганізація

Тема 5. Організаційний процес (ЗК4; ЗК5; ЗК9; ЗК10; СК3; СК4; СК5; СК12; ПРН3)

Організаційна діяльність. Альтернативні парадигми організаційного процесу. Система управління – кібернетичний підхід.

Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією збурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління.

Оптимізація управління. Адаптивні й такі, що самі настроюються, системи.

Методи управління: детермінований метод управління; програмно-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.

Тема 6. Самоорганізація (ЗК4; ЗК5; ЗК9; ЗК10; СК3; СК4; СК5; СК12; ПРН3)

Природно наукові засади синергетики. Ентропія. Самоорганізація як ґрунтовний процес природи. Антиентропійна спрямованість самоорганізації. Сутнісний зміст синергетики.

Синергетича концепція самоорганізації. Основні положення синергетичної концепції самоорганізації. Ат трактори, біфуркація, фрак тали, детермінований хаос. Процеси самоорганізації. Необерненість і не повторюваність самоорганізації. Принципи самоорганізації: принцип від’ємного зворотного

зв'язку; принцип позитивного зворотного зв'язку. Спонтанність і випадковість.

Гнучкість організації. Гнучкість процесу: гнучкість орієнтації й реалізації. Гнучкість системи: фактори й результати гнучкості системи. Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості.

Сталість організації. Статична й динамічна сталість. Типи сталості: внутрішня, зовнішня й спадкові сталості; кількісна й структурна сталості. Несталий стан системи. Сталість і управління змінами.

Змістовий модуль 4. Середовище та культура організації. Організаційне проектування

Тема 7. Зовнішнє та внутрішнє середовище організації (ЗК4; ЗК5; ЗК9; ЗК10; СК3; СК4; СК5; СК12; ПРН3)

Внутрішнє середовище організації. Змінні всередині організації (внутрішні фактори): цілі, завдання, структура, технологія, люди. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації: аналітичні методи; експертні методи; лінійне програмування; динамічне програмування; діагностування (експрес-діагностика, ґрунтовна діагностика); внутрішній моніторинг (моментні спостереження, постійні спостереження).

Зовнішнє середовище організації. Мікрооточення (фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу): партнери; конкуренти; центральні та місцеві органи влади; навколишнє населення; природні умови. Макрооточення (фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу): міжнародні події та оточення; стан економіки; соціокультурні фактори; політичні обставини; розвиток науки й технології; право; соціально-суспільні фактори. Методи дослідження зовнішнього середовища (зовнішній моніторинг): зовнішнє спостереження; цільове спостереження; неформальний пошук; формальний пошук. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

Тема 8. Організаційне проектування (ЗК4; ЗК5; ЗК9; ЗК10; СК3; СК4; СК5; СК12; ПРН7)

Концептуальні терміни: організаційна форма управління; відносини; децентралізація; стратегія; структура; виробнича структура; технологічна структура; зв'язок; структура управління; ланка управління; рівень управління. Сутність та етапи організаційного проектування. Переваги та недоліки традиційних організаційних форм управління. Переваги та недоліки адаптивних організаційних форма управління. Теоретичні засади створення й розвитку

організаційних форм управління.

Методологія проектування організаційних форм управління. Концептуальні підходи до проектування організаційних форм управління. Основні методологічні принципи проектування організаційних форм управління.

Технологія проектування організаційних форм управління. Процес проектування організаційних форм управління: зміст основних етапів проектування організаційних форм управління (перед проектної підготовки, проектування, впровадження проекту). Розробка організаційного робочого проекту. Врахування змін та управління змінами в процесі проектування. Механізм управління змінами в бізнес-моделях підприємств.

Оцінка ефективності організаційних форм управління. Підходи до оцінки ефективності організаційних форм управління. Показники оцінки ефективності. Методика розрахунку основних коефіцієнтів: ефективності організаційних форм управління; ланковості; територіальної концентрації; дублювання функцій; надійності системи управління; централізації (децентралізації) функцій; ефективності використання інформації.

Криза парадигми традиційного менеджменту. Перспективи розвитку організаційних утворень.

Тема 9. Культура організації (ЗК4; ЗК5; ЗК9; ЗК10; СК3; СК4; СК5; СК12; ПРН3)

Зміст поняття «культура» і «організаційна культура». Концептуальні підходи до формування організаційної культури. Методи організаційної культури. Характеристики організаційної культури. Громадянська й корпоративна культури.

Типологія організаційних культур. Визначальні фактори культури організації. Підходи до типізації організаційних культур: факторні моделі цінностей; менталітет і організаційна культура; фундаментальні вірування та цінності; ставлення до часу; конкуруючі цінності. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей: кланом, ієрархічна (бюрократична), ринкова та адхократична культури.

Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії організації та основні організаційні теорії і моделі								
Тема 1. Методологічні засади теорії організації	11	1	2	8	9	0,5	0,5	8
Тема 2. Основні організаційні теорії й моделі	13	1	4	8	9	0,5	0,5	8
Разом за змістовий модуль 1	**24**	**2**	**6**	**16**	**18**	**1,0**	**1,0**	**16**
Змістовий модуль 2. Організація як система та як соціум								
Тема 3. Організація як система	12	2	2	8	11	1	1	9
Тема 4. Організація як соціум	13	2	3	8	9	0,5	0,5	8
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	**26**	**4**	**6**	**16**	**20**	**1,5**	**1,5**	17
Змістовий модуль 3. Організаційний процес та самоорганізація								
Тема 5. Організаційний процес	14	2	4	8	11	1	1	9
Тема 6. Самоорганізація	14	2	4	8	10	0,5	0,5	9
Разом за змістовий модуль 3	**28**	**4**	**8**	**16**	**21**	**1,5**	**1,5**	**18**
Змістовий модуль 4. Середовище та культура організації. Організаційне проєктування								
Тема 7. Зовнішнє та внутрішнє середовище організації	14	2	4	8	10	0,5	0,5	9
Тема 8. Організаційне проєктування	14	2	4	8	11	1	1	9
Тема 9. Культура організації	13	2	3	8	10	0,5	0,5	9
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 4	**42**	**6**	**12**	**24**	**31**	**2,0**	**2,0**	**27**
ВСЬОГО	**120**	**16**	**32**	**72**	**90**	**6**	**6**	**78**

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії організації та основні організаційні теорії і моделі			
1	Тема 1. Методологічні засади теорії організації	2	0,5
2	Тема 2. Основні організаційні теорії й моделі	4	0,5
Змістовий модуль 2. Організація як система та як соціум			
3	Тема 3. Організація як система	2	1,0
4	Тема 4. Організація як соціум	3	0,5
	Модульний контроль 1	1	-
Змістовий модуль 3. Організаційний процес та самоорганізація			
5	Тема 5. Організаційний процес	4	1,0
6	Тема 6. Самоорганізація	4	0,5
Змістовий модуль 4. Середовище та культура організації. Організаційне проєктування			
7	Тема 7. Зовнішнє та внутрішнє середовище організації	4	0,5
8	Тема 8. Організаційне проєктування	4	1,0
9	Тема 9. Культура організації	3	0,5
	Модульний контроль 2	1	-
	РАЗОМ	**32**	**6**

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії організації та основні організаційні теорії і моделі			
1	**Тема 1. Методологічні засади теорії організації** 1. Розглянути методологічні аспекти дисципліни 2. Об’єкт, предмет і метод теорії організації 3. Функції теорії організації 4. Основні напрями розвитку теорії організації 5. Дослідити правові режими діяльності організацій	8	8
2	**Тема 2. Основні організаційні теорії й моделі** 1. Дослідити еволюцію теорій організації 2. Характеристика та аналіз організаційних теорій 3. Сучасні напрями теоретичних розробок 4. Проаналізувати сучасні теорії організацій	8	8
Змістовий модуль 2. Організація як система та як соціум			
3	**Тема 3. Організація як система** 1. Охарактеризуйте інформаційно-аналітичні технології організації 2. Різновиди організацій 3. Властивості організації як відкритої системи 4. Дослідити аспекти організаційного порядку	8	9
4	**Тема 4. Організація як соціум** 1. Охарактеризуйте складність організації операційних процесів 2. Суб'єкти і об'єкти організаційної діяльності 3. Основні види соціальних організацій 4. Управлінська саморегуляція та її характеристика	8	8
Змістовий модуль 3. Організаційний процес та самоорганізація			
5	**Тема 5. Організаційний процес** 1. Організація взаємодії і побудова структури організації 2. Здійсніть розподіл повноважень, обов’язків і відповідальності між структурними ланками 3. Процедури і операції щодо формування та використання управлінських і технологічних рішень в організації 4. Мотивація діяльності в організації	8	9
6	**Тема 6. Самоорганізація** 1. Розгляньте організацію диспетчеризації виробництва. 2. Розкрийте особливості антиентропійної спрямованості самоорганізації 3. Самоорганізація і самоуправління 4. Формування комунікацій в організації	8	9
Змістовий модуль 4. Середовище та культура організації. Організаційне проєктування			
7	**Тема 7. Зовнішнє та внутрішнє середовище організації** 1. Проаналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище організації за допомогою SWOT – аналізу	8	9

	2. Використання ПЕСТ-аналізу для оцінки чинників макросередовища організації 3. Основні характеристики внутрішнього та зовнішнього середовища організації		
8	**Тема 8. Організаційне проєктування** 1. Методологічні аспекти проєктного аналізу 2. Методи і засоби інформаційного моделювання управлінських процесів та систем 3. Процес організаційного проєктування 4. Управління змінами та врахування змін при формуванні бізнес моделі підприємства	8	9
9	**Тема 9. Культура організації** 1. Розробка корпоративного кодексу організації 2. Аналіз ринкової та адхократичної культури 3. Концептуальна ілюстрація аспектів організаційної культури 4. Сучасна управлінська культура	8	9
	РАЗОМ	**72**	**78**

7. Індивідуальні самостійні завдання

Вивчення дисципліни «Теорія організації» передбачає обов’язкову підготовку індивідуального завдання у формі проєктної роботи.

Об'єкт проєктування (організацію) необхідно вибрати самостійно, але з обов'язковим погодженням з викладачем. Слід звернути увагу на те, що не всі організації є «прозорими» і «відкриваються» для проєктантів. Бажано знайти таку організацію, керівник якої дає згоду на оргпроектування, надання необхідних матеріалів, можливостей для аудиту і діагностики. Для дотримання конфіденційності можуть бути використані умовні назви або змінені деякі параметри.

Для здійснення ефективного та обґрунтованого цілевизначення як фази проєктної роботи необхідно в обраній для проєктування організації провести організаційний аудит.

Щоб аудит виявився досить повним, можна скористатися методикою «22 кроки» і отримати відповіді на наступні питання:

1. Організаційно-правова форма даної організації та коротка історія.
2. Проблема, на вирішення якої створена організація.
3. Місія і кредо організації.
4. Цільова картина організації та методи забезпечення єдності цілей підрозділів і окремих співробітників.
5. Основні функції організації, її технологічне ядро.
6. Зв'язок організації із зовнішнім середовищем, їх важливість, стійкість, надійність і інші критерії .
7. Тип департаменталізації в організації (лінійний, лінійно-функціональний, штабний, матричний, дивізійний і т.д.)
8. Розподіл повноважень і відповідальності різних підрозділів.
9. Оргдіаграма (схема основних підрозділів і їх зв'язку) організації.
10. Система управління в організації, хід владних та інформаційних потоків.
11. Прийняття рішень в організації, ступінь залучення співробітників.
12. Наявність інформаційно-аналітичних груп або функцій.
13. Співвідношення формального та неформального керівництва, групи в організації.
14. Кадрова політика, правила найму, звільнення, кар'єра співробітників, посадові інструкції.
15. Комунікації в організації, прямі і зворотні, вертикальні і горизонтальні зв'язки.
16. Профіль організаційної культури (наприклад, конфігурація кланового,

ринкового і бюрократичного типів організаційної культури).

17. Стратегії, до яких вдається організація в разі небезпеки.

18. Імідж організації, механізми його підтримки і зміни.

19. Тип інновацій, до яких готова організація.

20. Методи і показники оцінки ефективності діяльності.

21. Наявність сертифікатів на продукцію або систему управління.

22. Основні недоліки організації, організаційні патології.

Організаційний аудит оформляється у вигляді аналітичного звіту та становить перший розділ індивідуального науково-дослідного завдання (проєкту). У ньому повинні бути представлені три графічних матеріала: оргдіаграми, схема зв'язків із зовнішнім середовищем і таблиця SWOT-аналізу.

Для виконання аудиту необхідно актуалізувати свої знання з різних розділів менеджменту, теорії організації та організаційної поведінки, скористатися документами організації, провести поглиблені інтерв'ю, в необхідних випадках провести спеціальні дослідження за певними методиками.

Далі необхідно діяти відповідно до «Основних фаз, етапів та блоків проєктної роботи»:

1. обґрунтувати необхідність і цілі змін

2. вибрати стратегію проєкту, охарактеризувати його ресурси та ризики

3. завдання, які потрібно вирішити і відповідні їм заходи

4. графік виконання з початковою та кінцевою датою

5. співробітників проєкту та його бюджет

6. показники ефективності, за якими можна судити про досягнення цілей проєкту.

Ці розділи організаційного проєкту вимагають пильної уваги студентів-проєктувальників, тому що їм необхідно показати, як можуть бути використані виявлені в ході організаційного аудиту ресурси і можливості формальної і неформальної організації (матеріальні, фінансові, інформаційні, кадрові) для реалізації запропонованої ідеї. При цьому важливо відстежити, як здійснюватиметься моніторинг організаційних змін (управління проєктом) і проводитися оцінка ефективності.

Проєктовані організаційні зміни можуть стосуватися будь-якої характеристики організації. Однак важливо, щоб вони були направлені на ліквідацію організаційних хвороб і активізацію тих ресурсів, які ще недостатньо використовуються.

На практичних заняттях студенти отримають можливість обговорювати і оформляти зібраний матеріал, консультуватися у викладача. Робота за проектом проходить протягом всього навчання і включає захист проекту в цілому.

Методичні рекомендації щодо структури проєкту наступні:

Назва: Аудит і проєкт організаційних змін в (назва організації)

I. Вступ.

1.1. Актуальність проблеми (короткий опис організації та її стану, гіпотеза про потреби в змінах)

1.2. Об’єкт роботи:

1.3. Предмет роботи:

1.4. Цілі роботи:

1.5. Завдання роботи:

1.6. Методологічні основи роботи: які розділи теорії організації виявилися актуальними для виконання даної роботи (наприклад, концепція організаційних структур, організаційної культури тощо)

1.7. Методи дослідження: спостереження і т.д.

1.8. Структура роботи: робота містить вступ, розділи (скільки), пункти, висновок, бібліографія (кількість джерел), додатків, (число) ...

Викладена на (кількість сторінок).

II. Організаційний аудит (за методиками аудиту, наприклад, 22 кроки)

III. Діагностика переваг організації та її недоліків. SWOT-аналіз.

IV. Інноваційні пропозиції.

V. Назва: Проєкт змін .... (чого)

1. масштаб проєкту, необхідність і цілі змін

2. стратегія проєкту

3. завдання, які потрібно вирішити і відповідні їм заходи

4. графік виконання з початковою та кінцевою датою

5. ресурси і ризики проєкту

6. співробітники

7. бюджет проєкту

8. показники ефективності, за якими можна судити про досягнення цілей проєкту.

VI. Висновок (досягнуті поставлені цілі, які перспективи виконання вашого проєкту)

VII. Бібліографія (оформити з урахуванням сучасних стандартів)

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей та презентацій)
ПРН 7. Виявляти навички організаційного проєктування.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей та презентацій)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН 7. Виявляти навички організаційного проєктування.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;

– поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	**100**
Для здобувача заочної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	**100**

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	45
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	15	15
Разом за виконання завдань поточного контролю	**60**	**60**

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти[1]	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях, участь у дискусії	20	15
Виконання тестових завдань	10	20
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	15	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	**45**	**45**

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять протягом семестру може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$Р_{НЗ} = \sum(Р_i \times ВК_i) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $Р_{НЗ}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$Р_i$ – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання і-го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

$ВК_i$ – ваговий коефіцієнт за виконання і-го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	**40**

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Альтернативність	Alternativity
2	Амбівалентність	Ambivalence
3	Асоціативні організації	Associational organizations
4	Внутрішнє середовище організації	Internal environment of the organization
5	Генезис організації	Genesis of the organization
6	Громадські організації	Public organizations
7	Зовнішнє середовище організації	External environment of the organization
8	Децентралізація	Decentralization
9	Дискретність	Discretionary
10	Емерджентність	Emergence
11	Життєвий цикл організації	The life cycle of an organization
12	Ієрархічність	Hierarchicality
13	Композиційність	Composability
14	Корпоративність	Corporate identity
15	Корпоративна культура	Corporate culture
16	Мотивація	Motivation
17	Мультиплікативність	Multiplicability
18	Неадитивність	Nonadditivity
19	Організаційні зв’язки	Organizational relationships
20	Системний аналіз	System analysis
21	Структурний аналіз	Structural analysis
22	Проєктування	Design
23	Управління організацією	Organization management
24	Централізація	Centralization
25	Цінності	Values

12. Рекомендована література

Основна література

1. Бай С. І., Самокиш О. В., Пащенко І. Н. Теорія організації: Курс лекцій URL: http://ktpu.kpi.ua/?page_id=155.

2. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. та ін. Менеджмент: підручник. Під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8068/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf

3. Іванова Н.С., Приймак Н.С., Карабаза І.А. тп ін. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. Кривий Ріг: Вид.ДонНУЕТ, 2021. 282 с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2321/1/2021_NP_Ivanova_Suchasnyy%20menedzhment.pdf

4. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41366/1/TO_pidruchnyk_2020.pdf

5. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: “Крок”, 2019. 368 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37776/1/Teoriia%20orhanizatsii%202019.pdf

6. Поліщук С.В., Горбатюк О.В. Теорія організації: навчально-методичний посібник. Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 147 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/7544/Teor_org.pdf?sequence=3&isAllowed=y

7. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46199/1/MenedjmentPD_B5_1.11.22.pdf

Допоміжна література

1. Tkachuk H., Burachek I., Biriuchenko S., Buzhymska K., Vyhovskyi V. Management of agribusiness enterprises to ensure the sustainability of their economic activity. Rivista di Studi Sulla Sostenibilita. 2022. Vol. 2. pp 305-321. DOI: 10.3280/RISS2022-002018

2. Бурачек І.В., Закапко О.І., Ярмолюк Д.І. SCRUM як успішний інноваційний метод управління проектами. Інфраструктура ринку. Електронне наукове фахове видання. 2021. Вип. №51. С. 104-110. https://doi.org/10.32843/infrastruct51-16

3. Бутенко Д. С. Мотиваційний менеджмент у підприємницькій діяльності. Економіка та суспільство. 2019. № 20. С. 142-148. URL:

https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/21914/1/%D0%9C%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%D1%83%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%B9%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf

4. Бардась А.В., Бойченко М.В., Дудник А.В. Менеджмент [Текст]: навч. посіб. – Д.: Національний гірничий університет, 2012. – 381 с. URL: https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Bardas-A.-V.-Menedzhment.pdf

5. Градюк Н. М., Кузьма Х. В. Напрями удосконалення мотивації праці через задоволення потреб персоналу підприємств. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2022. №69. С. 80-89. URL: https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-11

6. Леонов О., Леонова Т. Теорія організації та організаційні структури сучасного корпоративного управління. Економіка та суспільство. 2023. №54. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-4 https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2718

7. Малевський Е.З. Концептуальний підхід до управління змінами на промислових підприємствах. Економіка та управління підприємствами. 2023. С. 109-114. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2021/07/1.20._topic_Malevskii-E.Z..pdf

8. Мельник Ю.В. Конспект лекцій до вивчення дисципліни «Теорія організації» для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент». Тернопіль: ТНЕУ, 2013. 44 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/19262/

9. Покотило Т.В. Управління організаційними змінами як складова забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Економіка та суспільство. 2020. № 22. С. 24-32. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-91

10. Солоненко, Ю.; Куца, Я. Оптимізація організаційної структури управління підприємством. 2021. С. 136-145. URL: http://fp.lnu.edu.ua/index.php/fp/article/view/848

11. Чулак О.В. Вдосконалення організаційної структури управління, орієнтованої на досягнення стратегічних цілей підприємства. Теоретичні та практичні питання економіки. Вип. 25. КНУ ім. Тараса Шевченка; Ін-т конкурентного суспільства, 2022. С. 204-208. URL: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2011_25/zb25_27.pdf

12. Юхновська Ю.О. Удосконалення організаційної структури управління. Ефективна економіка. 2021. URL: www.economy.nayka.com.ua.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України, офіційний сайт. URL: www.rada.kiev.ua
2. Державна служба статистики України, офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
3. Національний інститут стратегічних досліджень, офіційний сайт. URL: http://www.niss.gov.ua
4. Національний банк України, офіційний сайт. URL: www.bank.gov.ua
5. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: http://lib.ztu.edu.ua.
6. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: http://learn.ztu.edu.ua.
7. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.
8. Сервіс Google Академія. URL: https://scholar.google.com.ua.